

Ainevaldkond Kunstiained

Kunstiõpetuse ainekava

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli kunstiõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) oskab loomingulises tegevuses, loovtöö, uurimise ja refleksiooni käigus kasutada loova ja kriitilise mõtlemise ning probleemi lahendamise oskusi;
- 2) tunnetab ja arendab oma loomingulisi võimeid, väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;
- 3) õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstitöid, rakendades õpitud teadmisi ja oskusi;
- 4) eksperimenteerib mõtete, mõistete, vahendite, materjalide ning tehnikatega;
- 5) töötab iseseisvalt ja teeb koostööd kaaslastega;
- 6) rakendab omandatud oskusi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;
- 7) õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- 8) seostab kunsti, kultuuri, teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 9) mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja kunsti rolli ühiskonnas;
- 10) väljendab oma arvamusi ja teadmisi suuliselt ning kirjalikult, kasutades (kunsti)oskussõnavara;
- 11) tegutseb eetilisel ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades;
- 12) mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaini näidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- 13) omab ülevaadet kunsti-, disaini- ja arhitektuurivaldkonnaga seotud ametitest ja elukutsetest.

Hindamine

Hindamise eesmärk on toetada õpilaste arengut, innustada õpilasi isikupäraste ideede ja loovate lahenduste leidmisel ning suunata neid sihikindlalt õppima; suunata õpilaste enesehinnangu kujunemist, tekitada neis kunsti- ja kultuurihuvi ning luua alus elukestvatele kunstiharrastusele; suunata ja toetada õpilasi haridustee valikul kunsti valdkonnas. Hindamine annab tagasisidet õpilaste individuaalse arengu kohta ning on lähtekohaks järgneva õppe kavandamisel.

Hindamisel lähtutakse ainevaldkonnas taotletavatest pädevustest, mille keskmes on:

- 1) õpilaste kunstialaste võimete areng;
- 2) teadmiste ja oskuste rakendamine kunstiloomingus;
- 3) isikupärane lähenemine loovülesannete lahendamisel.

Hindamisel väärtustakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära.

Õpitud tulemusi hinnatakse numbriliste hinnetega ning sõnaliste hinnangute abil. Numbrilisele hindamisele lisandub suuline tagasiside. Õpilased peavad teadma, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Õpetajapoolsed suulised sõnalised hinnangud ning numbrilised hinded peavad motiveerima õpilaste arengut kunstivaldkonnas.

Hindamisel kasutatakse kujundavat ja kokkuvõtvat hindamist, lähtudes püstitatud õppeülesandest ning kehtiva õppekava sisust ja eesmärkidest.

Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead.

Kunsti õpetamisel juhendatakse õpilaste hindamisel kooliastmeti alljärgnevalt.

I kooliastmes hinnatakse:

- 1) oskust kasutada kunstimõisteid ning teadmisi lähiümbruse kunstiobjektidest;
- 2) oskust kasutada loovtöodes erinevaid töövõtteid ja tehnikaid, käsitsedes materjale otstarbekalt ja töövahendeid ohutult;
- 3) loovat, isikupärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- või rühmatöös;
- 4) oskust väärtustada ja analüüsida enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda erinevate kunstinähtuste üle.

II kooliastmes hinnatakse:

- 1) teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstiinfo seonduvate nähtuste üle, kasutades kunstimõisteid, teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest;
- 2) osalemist loovas tööprotsessis, kasutades eneseväljenduseks erinevaid kunstitehnikaid ja materjale;
- 3) oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal;
- 4) loovat, sihipärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- ja rühmatöös;
- 5) oskust väärtustada ja analüüsida disainiobjekte, enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda erinevate kunstinähtuste üle ümbritsevas.

III kooliastmes hinnatakse:

- 1) teadmisi Eesti ja maailma kunstikultuurist;
- 2) oskust kasutada kunstimõisteid ja teadmisi ümbritseva visuaalkultuuri, maailma kultuuripärandi ning nüüdiskunsti teemadel arutledes;
- 3) teadliku kunstialase ja kriitilise mõtlemise arengut, mis väljendub mitmekesiste loovülesannete lahendamises iseseisvalt või rühmatööna, enda ja kaaslaste kunstitööde analüüsimises;
- 4) teadmisi, oskusi ja ideid kasutada erinevaid kunstitehnikaid, seostada ning esitada oma kunstiloomingut ka tehnoloogiavahendite abiga;
- 5) oskust lahendada disainiülesandeid eesmärgipäraselt, rakendada kahe- ja kolmemõõtmelist kavandamist ja maketeerimist.

Füüsiline õpikeskkond

Kool korraldab kunstiõpetuse õppe klassis, kus on selleks vajalikud tingimused ja vahendid.

- 1) individuaalseks ja rühmatööks vajalik pind;
- 2) 500luxsise päevavalgusspektriga valgustus tööpinnal ning vesi/kanalisatsioon;
- 3) laud ning tööde kuivatamise, hoiustamise ja võimalused ning projektsioonitehnika;
- 4) tööde eksponeerimise võimalus koridoris
- 5) vajalikud töövahendid ja materjalid;
- 6) projektori, foto- ja videokaamerate, skanneri ja printeri kasutamise võimalus ning internetiühendus.

Kunstiõpetuse ainekava

1.klass

Eesmärgid

- 1) arendada laste vaimseid ja füüsilisi võimeid: motoorikat, tähelepanu, silmamõõtu, ruumitaju ja loovust;
- 2) suunata last nägema ilu ja seda looma;
- 3) õpetada erinevaid tehnikaid;
- 4) julgustada katsetama oma ideede erinevaid visuaalseid väljendusi;
- 5) õpetada töötama üksi ja kollektiivselt;
- 6) õpetada hoidma korda ja puhtust ning töövahendeid säästlikult kasutama;

Õppesisu- ja tegevus

Uurimine, avastamine, ideede arendamine

Oma tööde esitlemine ja kaaslaste kuulamine.

Töötamine iseseisvalt ja grupis.

Põhielementide- joon, värv, rütm jt tundmaõppimine.

Iseloomulike tunnuste ning peamise esiletoomine.

Erinevate tehnikate, materjalide, võtete ja vahendite läbiproovimine.

Pildiline ja ruumiline väljendus

Esemete ja olendite iseloomulike tunnuste leidmine.

ÜMBRUS

Vabanemine stampkujunditest (päikese-neljandik, aknarist jm).

ASJAD

Tuttavate asjade kujutamine - lilled, mänguasjad ...

INIMENE

Inimese iseloomulikud tunnused (kõrvad, kulmud, kael jne), joonistamine mälu järgi.

GEOMEETRIA

Tutvumine geomeetriliste põhivormidega seoses igapäevaesemetega. Mõisted kolmnurk, ruut, ring ...

Disain ja keskkond

Disaini roll igapäevaelus

MÄRK

Geomeetrilised kujundid ümbruses. (nt liiklusmärgid)

KIRI

Oma nime kujundus

Meedia ja kommunikatsioon

Meediad kodus ja koolis.

Pildilise jutustuse vormid ja vahendid (joonistus, maal, illustratsioon, foto).

Kunstikultuur

Vana ja uue võrdlemine.

Näitustel ja väljapanekutel (klassis jm koolimajas) kaasõpilaste tööde vaatlemine ja aruteludes osalemine.

EESTI JA MAAILM

Lossid, talumajad

RAHVAKUNST

Mustrid kinnastel, sokisäärtel vm.

Materjalid, tehnikad

Kunstitehnikate ja töövõtete loominguline rakendamine.

Materjalide, töövahendite ja töökoha otstarbekas ning teisi arvestav kasutamine.

MAAL

guašš, akvarell, õlipastell

SKULPTUUR

Plastiliiniga voolimine

GRAAFIKA

Joonistamine pliitsi ja viltpliitsitega. Materjalitrükk guaššiga (kartuli või lehetrükk vms)

Õpitulemused

Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu.

On iseseisev, kuid valmis ka koostööks.

Kirjeldab oma ja kaaslaste töid.

Valib ise sobivaima kujutusviisi.

Katsetab erinevaid tehnikaid.

Kunstiõpetuse ainekava

2.klass

Eesmärgid:

- 1) arendada laste vaimseid ja füüsilisi võimeid: mootorikat, tähelepanu, silmamõõtu, ruumitaju ja loovust;
- 2) suunata last nägema ilu ja seda looma;
- 3) õpetada erinevaid tehnikaid;

- 4) õpetada vaatama, hindama kunstiteoseid;
- 5) arendada kujundilist mõtlemist, kujutlusvõimet, fantaasiat;
- 6) õpetada omandama iseseisva mõtlemise ja töötamise oskust ja oma tööd kriitiliselt
- 7) hindama;
- 8) õpetada töötama üksi ja kollektiivselt;
- 9) õpetada hoidma korda ja puhtust ning töövahendeid säästlikult kasutama;
- 10) õpetada oma tööd kavandama;
- 11) õpetada väärtustama Eesti ning teiste rahvaste kultuuritraditsioone.

Õppesisu- ja tegevus

Uurimine, avastamine, ideede arendamine

Oma tööde esitlemine, selgitamine ja kaaslaste kuulamine.

Töötamine iseseisvalt ja grupis.

Põhielementide- joon, värv, vorm, rütm jt tundmaõppimine.

Iseloomulike tunnuste ning peamise esiletoomine.

Erinevate tehnikate, materjalide, võtete ja vahendite läbiproovimine.

Piltjutustused: joonistus, maal, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.

Pildiline ja ruumiline väljendus

Esemete ja olendite iseloomulike tunnuste leidmine.

Peamise esiletõstmise suuruse ja asukoha abil.

ÜMBRUS

Puude, pilvede jne kujutamine mitmel erineval moel.

ASJAD

Eseme tähtsamad tunnused.

INIMENE

Algsed proportsioonireeglid, portree.

GEOMEETRIA

Geomeetristest kujunditest pilt.

Geomeetriste põhivormide kasutamine joonistamisel ja maalimisel ühe võttena figuride ülesehitamiseks.

Disain ja keskkond

Disaini roll igapäevaelus: trükised, tarbevormid, ruumid, hooned, keskkond jne.

Vormi ja funktsiooni seos.

MÄRK

Liiklusmärkide keel

KIRI

Dekoratiivkiri kingipakil vm.

Kunstitunnis omandatud oskuste rakendamine digitaalsete vahenditega töötades.

Meedia ja kommunikatsioon

Meediad kodus ja koolis.

Pildilise jutustuse vormid ja vahendid (illustratsioon, koomiks, reklaam, animatsioon, foto, video).

Piltjutustuste kujundamine (nt foto sidumine joonistuste ja tekstiga).

Kunstikultuur

Vana ja uue võrdlemine.

Eesti kultuuripärandi tähtteosed.

Näitustel ja väljapanekutel (klassis jm koolimajas) kaasõpilaste tööde vaatlemine ja aruteludes osalemine. Kunstiteoste vaatlemine (virtuaalnäituste külastamine) ja aruteludes osalemine.

EESTI JA MAAILM

Lossid, kindlused ja mõisahooned.

RAHVAKUNST

Laulupidu ja rahvariided.

Materjalid, tehnikad

Kunstitehnikate ja töövõtete loominguiline rakendamine.

Materjalide, töövahendite ja töökoha otstarbekas ning teisi arvestav kasutamine.

MAAL guašš, akvarell, pastell ...

SKULPTUUR

Plastiliin jt pehmed voolimismaterjalid.

Seisvad figuurid materjali lisamisega.

GRAAFIKA

Monotüüpia jt erinevad tõmmised. Riipimine.

Õpitulemused

Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu.

On iseseisev, kuid valmis ka koostööks.

Valib ise sobivaima kujutusviisi.

Katsetab kõiki tehnikaid.

Tunneb kodukoha kultuuriobjekte.

Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost.

Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.

Kunstiõpetuse ainekava

3.klass

Eesmärgid

- 1) arendada laste vaimseid ja füüsilisi võimeid: mootorikat, tähelepanu, silmamõõtu, ruumitaju ja loovust;
- 2) suunata last nägema ilu ja seda looma;
- 3) õpetada erinevaid tehnikaid;
- 4) õpetada vaatama, hindama kunstiteoseid;

- 5) arendada kujundilist mõtlemist, kujutlusvõimet, fantaasiat;
- 6) õpetada omandama iseseisva mõtlemise ja töötamise oskust ja oma tööd kriitiliselt hindama;
- 7) õpetada töötama üksi ja kollektiivselt;
- 8) õpetada hoidma korda ja puhtust ning töövahendeid säästlikult kasutama;
- 9) õpetada oma tööd kavandama;
- 10) õpetada väärtustama Eesti ning teiste rahvaste kultuuritraditsioone.

Õppesisu- ja tegevus

Uurimine, avastamine, ideede arendamine

Oma tööde esitlemine, selgitamine ja kaaslaste kuulamine. Töötamine iseseisvalt ja grupis.

Põhielementide- joon, värv, vorm, ruum, rütm jt tundmaõppimine.

Iseloomulike tunnuste ning peamise esiletoomine.

Erinevate tehnikate, materjalide, võtete ja vahendite läbiproovimine.

Tegelikkuse ja virtuaalsete keskkondade võrdlus.

Pildiline ja ruumiline väljendus

Esemete ja olendite iseloomulike tunnuste leidmine.

Peamise esiletõstmise suuruse, asukoha ja värvi abil.

ÜMBRUS

Maastik kevadel, suvel, sügisel, talvel.

ASJAD

Esimesed katsetused kujutamisel loodusest.

INIMENE

Täisfiguur liikumises.

GEOMEETRIA

Tutvumine geomeetriliste põhivormidega seoses igapäevaesemetega (ruumilisel voolimisel ja meisterdamisel)

Disain ja keskkond

Situatsiooni kirjeldav lähteülesanne.

Ideede selgitamine, vormistamine jooniste või makettidena.

Disaini roll igapäevaelus: trükised, tarbevormid, ruumid, hooned, keskkond jne.

Vormi ja funktsiooni seos.

MÄRK

Stilisatsioon.

KIRI

Šrifti valik vastavalt ülesandele.

Kunstitunnis omandatud oskuste rakendamine digitaalsete vahenditega töötades.

Meedia ja kommunikatsioon

Meediad kodus ja koolis.

Pildilise jutustuse vormid ja vahendid (illustratsioon, koomiks, reklaam, animatsioon, foto, video).

e-kaart.

Kunstikultuur

Vana ja uue võrdlemine. Eesti kultuuripärandi tähtteosed.

Muuseumi või näituse külastamine (võib asendada ka virtuaalnäitusega), kunstiteoste vaatlemine ja aruteludes osalemine.

EESTI JA MAAILM

Lähikonna kunstigalerii, muuseumi asukoht ja funktsioon.

RAHVAKUNST

Talu ja taluriistad.

Materjalid, tehnikad

Kunstitehnikate ja töövõtete loominguine rakendamine.

Materjalide, töövahendite ja töökoha otstarbekas ning teisi arvestav kasutamine.

MAAL

guašs, akvarell, pastell ...

Kollaaž

SKULPTUUR

Voolimine ühest tükist, ilma juurde lisamiseta. (plastiliin või savi)

GRAAFIKA

Papi- või materjalitrükk vms.

Joonistamine pliiatsi ja viltpliiatsitega.

Õpitulemused

Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. Rakendab oma töödes mitmekesiseid kunstitehnikaid ja töövõtteid;

Esitab oma ideede erinevaid lahendusi.

On iseseisev, kuid valmis ka koostööks.

Valib ise sobivaima kujutusviisi.

Katsetab kõiki tehnikaid.

Tunneb kodukoha kunsti- ja kultuuriobjekte.

Oskab nimetada mõnda Eesti kunstnikku.

Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost. Teab, kuidas luua ning tarbida säästvalt.

Arutleb ümbritseva visuaalse kultuuri nähtuste üle;

Kasutab olulisemaid kunstimõisteid kunstiteoste ning enda ja kaaslaste loovtööde üle arutledes

Uurib igapäevaste esemete vormi ja otstarbe seoseid

Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.

Rakendab kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise võtteid, oskab välja tuua kujutatava iseloomulikud jooned;

Kunstiõpetuse ainekava

4.klass

Eesmärgid

4. klassi lõpetaja:

- 1) hindab enda ja teiste isikupära;
- 2) oskab käsitseda erinevaid töömaterjale ja -vahendeid
- 3) tegutseb loovates rühmatöodes ühise tulemuse nimel;
- 4) rakendab oma loomingu võimeid ja oskusi ka väljaspool kunstitundi;
- 5) on avatud erinevate kunsti- ja kultuuriilmingute suhtes;
- 6) tunneb huvi kunstiloomingu vastu;
- 7) mõistab kultuurikeskkonna kaitse olulisust;
- 8) näeb loodust ja keskkonda säästva tarbimise võimalusi.

Õppesisu- ja tegevus

Uurimine, avastamine, ideede arendamine

Kujutamine, väljendamine, kujundamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine.
Värv kui väljendusvahend. Värvusõpetus
Tehnikate loov kasutamine.
Realistlikkus ja abstraktsus kunstis.

Pildiline ja ruumiline väljendus

Kunstiteoses sisulise ja vormilise eristamine.
Kompositsiooni tasakaal.

ÜMBRUS

Erinevad majad linnas ja maal.

ASJAD

Esemete suurussuhted

INIMENE

Inimesed tegevuses, nägu ja meeleolu.

Lihtsad proportsioonireeglid.

GEOMEETRIA

Nt. kubistlikus stiilis pilt/kollaaž.

Disain ja keskkond

Trükiste ja reklaamide pildikeele uurimine ja võrdlemine.

Disain inimese teenistuses. Igapäevaste tarbeesemete omaduste võrdlemine.

MÄRK

Liiklusmärkide analoogial põhinev uute märkide kujundamine.

KIRI

Trükitähtede kujundamine.

Meedia ja kommunikatsioon

Foto kasutamine lähiümbruse uurimisel.

Kunstiteoste, reklaamide jne vaatlemine, nende üle arutlemine, kirjeldamine, eelistuste põhjendamine.

Liikumisillusiooni teke.

Ruumililus pildil, fotol.

Inimene ja tema tegevused.

Ilmastiku-nähtuste jäädvustamine.

Kunstikultuur

Kunstiteose analüüs. Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti tuntumad teosed

Eestis ja mujal maailmas.

Lihtsamad kunstiterminid.

EESTI JA MAAILM

Teosed, kus värvil on suurem roll (postimpressionistid, fovistid ...)

RAHVAKUNST

nt tikandid, mustrid rahvariietel jm

Materjalid, tehnikad

Visandamine ja kavandamine.

Eksperimenteerimine kujutamise reeglitega.

Ruumilise kompositsiooni, mudeli või maketi valmistamine.

MAAL

guašš, (akvarell)

SKULPTUUR

Pehmed materjalid nt savi, soolatainas või saepurumass.

GRAAFIKA

Faktuurpilt, materjalitrükk.

Heledusastmed värvipliiatsitega vm.

Mustritega pinnakatmine.

Õpitulemused

Tunnetab oma huvisid ja võimeid.

Visandab ja kavandab.

On valmis katsetama uusi tehnikaid.

Uurib ja analüüsib erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki (k.a. reklaam).

Uurib disainilahendusi ja katsetab ise.

Kunstiõpetuse ainekava

5.klass

Kunstiõpetuse eesmärgid

5. klassi lõpetaja:

- 1) tunnetab oma kunstivõimeid ja hindab enda ja teiste isikupära;
- 2) oskab käsitseda erinevaid töömaterjale ja -vahendeid
- 3) tegutseb loovates rühmatöodes ühise tulemuse nimel;
- 4) rakendab oma loomingulisi võimeid ja oskusi ka väljaspool kunstitundi;
- 5) on avatud erinevate kunsti- ja kultuuriilmingute suhtes;
- 6) tunneb huvi kunstiloomingu vastu;
- 7) mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;
- 8) näeb loodust ja keskkonda säästva tarbimise võimalusi.
- 9) õpib tundma ja kasutama kunstikeelt;
- 10) arendab kujundilist ja ruumilist mõtlemist;

Õppesisu- ja tegevus

Uurimine, avastamine, ideede arendamine

Loov koostöö.

Kujutamine, väljendamine, kujundamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine.

Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted.

Värv kui väljendusvahend. Värvusõpetus

Liikumise kujutamine.

Tehnikate loov kasutamine, segatehnikad.

Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid.

Pildiline ja ruumiline väljendus

Kunstiteoses sisulise ja vormilise eristamine.

Kompositsiooni tasakaal, pinged, dominant.

ÜMBRUS

Loodus versus arhitektuur (uuslinn ja puud vms).

ASJAD

Ühe eseme erinevate osade suhe.

INIMENE

Lihtsad proportsioonireeglid, peamised

näoproportsioonid.

GEOMEETRIA

Kera, silindri, tahuka kujutamine. Kubism

Disain ja keskkond

Filmide, arvutimängude ja koomiksitate pildikeele ning graafilise disaini kujundusvõtete uurimine ja kriitiline võrdlemine.

Keskkonnasõbralik ja loov disain inimese teenistuses.

MÄRK

Märk kui stilisatsioon, piltkiri.

KIRI

Šrifti ja pildi sidumine tervikuks.

Foto, digitaalgraafika, video ja animatsiooni kasutamine lähiümbruse uurimisel.

Meedia ja kommunikatsioon

Kunstiteoste, arvutimängude, filmide jne vaatlemine, nende üle arutlemine, kirjeldamine, eelistuste põhjendamine.

Liikumisillusiooni teke (Animatsioon). Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju.

Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.

Linnaruumi detailide, märkide ja kirjade leidmine ja analüüsimine.

Kunstikultuur

Kunstiteose analüüs.

Kaasaegse kunsti näituste külastamine (võib ka nõ virtuaalset näitust külastada) ja nähtu mõtestamine.

Erinevad mineviku ja nüüdiskunst tuntumad teosed Eestis ja mujal maailmas, kultuuride iseärasused.

Kunstiterminid. Muuseumide ja galeriide funktsioonid.

EESTI JA MAAILM

Konstrueeriv kunst (kubism, juugend, Art Deco...)

RAHVAKUNST

Sõled, kapad, kirstud.

Materjalid, tehnikad

Visandamine ja kavandamine.

Eksperimenteerimine kujutamise reeglitega.

Ruumilise kompositsiooni, mudeli või maketi valmistamine.

Digitaalsete tehnikate katsetamine.

MAAL

Monokroomne maalimine (tint jt), guašš, segatehnikad

SKULPTUUR

Papier-mache vms.

GRAAFIKA

Papitrükk. Muustritega pinnakatmine.

Õpitulemus

Tunnetab oma huvisid ja võimeid.

Visandab ja kavandab.

On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid.

Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia).

Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi.

Uurib disainilahendusi.

Käitub virtuaalmaailmas eetiliselt.

Kunstiõpetuse ainekava

6.klass

Kunstiõpetuse eesmärgid

6. klassi lõpetaja:

- 1) tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve, hindab enda ja teiste isikupära;
- 2) eksperimenteerib mõtete, vahendite, materjalide ja kunstitehnikatega;
- 3) tegutseb loovates ja uurimuslikes rühmatöödes ühise tulemuse nimel;
- 4) rakendab oma loomingu võimeid ja oskusi ka väljaspool kunstitundi;
- 5) on avatud erinevate kunsti- ja kultuuriilmingute suhtes;
- 6) tunneb huvi kunstiloomingu ja paikkondliku kultuuri vastu;
- 7) mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;
- 8) näeb loodust ja keskkonda säästva tarbimise võimalusi.
- 9) õpib tundma ja kasutama kunstikeelt;

Õppesisu- ja tegevus

Uurimine, avastamine, ideede arendamine

Uurimuslik ja loov koostöö. Teoste esitlemine, valikute põhjendamine.

Kujutamine, väljendamine, kujundamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine.

Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted.

Värvusõpetus

Tehnikate loov kasutamine, segatehnikad.

Sõnumite ja emotsioonide edastamine

Pildiline ja ruumiline väljendus

Kunstiteoses sisulise ja vormilise eristamine.

Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted.

Kompositsiooni tasakaal, pinged, dominant ja koloriit.

ÜMBRUS

Hoonete erinevused ajastute ja funktsiooni järgi.

Taevas.

ASJAD

Pöördkehad jt mahulised esemed.

INIMENE

Inimese liikumisasendid. Keha mahulisus. Pea

profiilis. Figuuri ja portree proportsioonid.
GEOMEETRIA
Eseme jaotamine geomeetrilisteks kehadeks.

Disain ja keskkond

Probleemipõhine lähteülesanne. Traditsioon ja uuenduslikkus disainis.

MÄRK

Märk kui sümbol (nt sodiaagi-märgid).

KIRI

Šrift varjuga, ruumiline kiri.

Foto, digitaalgraafika, video ja animatsiooni kasutamine lähiümbruse uurimisel.

Meedia ja kommunikatsioon

Kunstiteoste vaatlemine, nende üle arutlemine, kirjeldamine, eelistuste põhjendamine.

Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. Animatsioon.

Valgus, vari ja värv objekti vormi edasi-andmisel.

Vormimuutusest tulenev tähenduse muutus.

Kunstikultuur

Kunstiteose analüüs.

Kunstiürituste, - näituste külastamine (võib ka nõ virtuaalset näitust külastada) ja nähtu mõtestamine.

Erinevad mineviku ja nüüdiskunst tuntumad teosed Eestis ja mujal maailmas, kultuuride iseärasused.

Kunstiterminid. Muuseumide ja galeriide funktsioonid.

EESTI JA MAAILM

Kunst käsikäes ajalootunniga (kauged kultuurid, antiik ...)

RAHVAKUNST

Taluarhitektuur.

Materjalid, tehnikad

Visandamine ja kavandamine.

Eksperimenteerimine kujutamise reeglitega.

Ruumilise kompositsiooni, mudeli või maketi valmistamine.

Digitaalsete tehnikate katsetamine.

MAAL

Segatehnikad.

SKULPTUUR

Voolimine savist.

GRAAFIKA

Sügav-, kõrg ja lametrükk, heledusnüansid mustvalges grafiidi- või sõejoonistuses.

Õpitulemus

6. klassi lõpetaja:

- 1) teab eesti kunsti- ja kultuuriobjekte ning kunstnikke, uurib ja võrdleb kunstiteoseid;

- 2) arutleb enda ja kaaslaste loovtööde üle, tõlgendab oma vaatenurgast erinevate ajastute kunstiteoseid;
- 3) väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid;
- 4) visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, digitaalgraafika, animatsioon jne);
- 5) oskab uurimise käigus leida eri teabeallikatest ainealast infot;
- 6) võrdleb ruumilise keskkonna ja igapäevaste tarbesemete omadusi, kavandab ideid, kuidas parandada elukeskkonda, mõistab võimalusi, kuidas tarbida loodust säästvalt;
- 7) arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle reaalses ja virtuaalses keskkonnas, analüüsib oma eagrupid mõeldud visuaalse meedia sõnumeid;
- 8) tegutseb eetilisel ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades.

Kunstiõpetuse ainekava

7.klass

Eesmärgid

7. klassi lõpetaja:

- 1) tunnetab ning arendab oma loomingulisi võimeid, väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;
- 2) rakendab omandatud oskusi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;
- 3) õpib tundma nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- 4) märkab kunsti ja kultuuri arengut;
- 5) teab kunsti oskussõnavara;
- 6) tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades;
- 7) mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaininäidete esteetilisi aspekte;

Õppesisu- ja tegevus

Uurimine, avastamine, ideede arendamine

Kujutamise viisid: stiliseerimine, lihtsustamine.

Teksti ja pildi koosmõju.

Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video).

Tehnoloogia ja kunst.

Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid, tehnika, ümbrus (kontekst), sõnum jne.

Pildiline ja ruumiline väljendus

Teatud kujutamismõtete ja tehnikate teadlik valik (isiklik stiil).

Kunstiteosed ja-stiilid inspiratsiooniallikana.

ÜMBRUS

Tänav (maja välisdetailid).

ASJAD

Ruumi kolm mõõdet.

INIMENE

Inimene perspektiivis, pea rakursis, näo detailid.

GEOMEETRIA

Geomeetiline kujund sümbolina.

Disain ja keskkond

Disaini liigid. Ergonoomika, moodul-süsteemid, sihtgrupp jt mõisted.

Looduslikud ja tehiskeskkonnad.

MÄRK

Geom. kehade, märkide, kujundite ja värvide mitmetähenduslikkus.

KIRI

Omalooodud šrifti kujundamine.

Meedia ja kommunikatsioon

Linnakeskkond. Tekstid linnaruumis. Metafoorid reklaamis.

Digitaalne pilditöötlus.

Originaal, koopia, reproduktsioon.

Foto ajaloolise dokumendina.

Autorikaitse.

Teose muutmine mõjusamaks peegelduse, perspektiivi, illusiooni või muu võttega.

Kunstikultuur

Kunstiga seotud elukutsed.

Muuseumide, näituste või kunstisündmuste (või virtuaalnäituse) külastamine ja arutelud, kunstiterminoloogia kasutamine. Kunsti liigid.

Erinevate kultuuride tuntumate teoste näiteid.

EESTI JA MAAILM

Keskajast barokini.

RAHVAKUNST

Käise-, vöö- jt kirjad.

Materjalid ja tehnikad

Uurimuslikud ja loovad ülesanded, individuaalsed ja rühmatööd.

Tulemuse esitlemine.

Ideest ja eesmärgist lähtuvalt materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine.

MAAL

Maalimine erinevatele materjalidele

SKULPTUUR

Paberskulptuur (liimita).

GRAAFIKA

Trükigraafika ja värvi- ning viltpliatsite ühendamine.

Õpitulemused

Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära.

Hindab originaalsust.

Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid.

Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga.

Tunneb Eesti ja maailma olulisemaid kunstiteoseid.

Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise jne üle.

Mõistab, mis on disain.

Kunstiõpetuse ainekava

8.klass

Eesmärgid

8. klassi lõpetaja:

- 1) tunnetab ning arendab oma loomingulisi võimeid, väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;
- 2) rakendab omandatud oskusi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;
- 3) õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- 4) seostab kunsti ja kultuuri arengut;
- 5) mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja nüüdiskunsti rolli ühiskonnas;
- 6) väljendab oma arvamusi ja teadmisi, kasutades kunsti oskussõnavara;
- 7) tegutseb eetiliselt ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas;
- 8) mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaininäidete esteetilisi ja funktsionaalseid aspekte;
- 9) omab ülevaadet kunstiga seotud elukutsetest ja ametitest.

Õppesisu- ja tegevus

Uurimine, avastamine, ideede arendamine

Kujutamise viisid: abstraherimine, deformeerimine jne.

Mäng vormi, reeglite ja tähendustega.

Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (animatsioon).

Keskkond ja kunst.

Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina.

Pildiline ja ruumiline väljendus

Teatud kujutamismetodite ja tehnikate teadlik valik (isiklik stiil).

Kunstiteosed, -stiilid ja lood inspiratsiooniallikana.
Kadreerimine, pildiplaanid.

ÜMBRUS

Realistlik maastikumaal, veekogu.

ASJAD

Iseseisev natüürmordi koostamine, vaatluspunkti valik.

INIMENE

Meeleolu väljendus poosiga, kiirskitseerimine.

GEOMEETRIA

Kompositsiooni rajamine geomeetrilistele kujundile.

Disain ja keskkond

Sihtrühmapõhine lähteülesanne.

Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus.

Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.

MÄRK

Märgi tähenduse muutus ajaloos.

Firmamärk.

KIRI

Šrift raamatus, plakatil, reklaamis vm.

Meedia ja kommunikatsioon

Infootsing erinevatest teabeallikatest.

Originaal, koopia, reproduktsioon.

Korduvuse mõju. Mustrid.

Kunstikultuur

Kaasaegse kunsti suunad ja teemad.

Näituste külastamine ja arutelud, kunstiterminoloogia kasutamine.

Kunsti liigid.

Erinevate kultuuride tuntumate teoste näiteid.

Kunstiteoste säilitamine.

EESTI JA MAAILM

19. sajandi stiilid, modernism.

RAHVAKUNST

Etnograafia ja tänapäev.

Materjalid, tehnikad

Uurimuslikud ja loovad ülesanded, individuaalsed ja rühmatööd.

Tulemuse esitlemine.

Ideest ja eesmärgist lähtuvalt materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine.

MAAL

guašš, akvarell, pastell (Klaasimaal, fresko jms tutvustamine)

SKULPTUUR

Skulptuur „liigse” eemaldamisega (penoplast vms).

GRAAFIKA

Erinevate graafikaliikide katsetused.

Õpitulemus

Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust.

Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid.

Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga.

Tunneb Eesti ja maailma olulisemaid kunstiteoseid.

Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise jne üle.

Mõistab disaini kui protsessi.

Kunstiõpetuse ainekava

9.klass

Eesmärgid

9. klassi lõpetaja:

- 1) oskab loomingulises tegevuses, loovtöö ning uurimise ja refleksiooni käigus kasutada loova ning kriitilise mõtlemise ja probleemilahenduse oskusi;
- 2) tunnetab ning arendab oma loomingulisi võimeid, väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;
- 3) eksperimenteerib mõtete, mõistete, kunstitehnikate ja uute meediumidega;
- 4) rakendab omandatud oskusi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;
- 5) õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- 6) seostab kunsti, kultuuri, teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 7) mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja nüüdiskunsti rolli ühiskonnas;
- 8) väljendab oma arvamusi ja teadmisi, kasutades kunsti oskussõnavara;
- 9) tegutseb eetiliselt ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas;
- 10) mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaininäidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- 11) omab ülevaadet kunsti, disaini ning arhitektuuriga seotud elukutsetest ja ametitest.

Õppesisu- ja tegevus

Uurimine, avastamine, ideede arendamine

Kujutamise viisid: deformeerimine jne.
Mäng vormi, reeglite ja tähendustega.
Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (digitaalgraafika).
Kommunikatsioon kunstis.
Väljendusvahendite valik vastavalt ideele, otstarbele ja sihtgrupile.

Pildiline ja ruumiline väljendus

Teatud kujutamisevõtete ja tehnikate teadlik valik (isiklik stiil).
Kunstiteosed, -stiilid ja lood inspiratsiooniallikana.
Kadreerimine, pildiplaanid, detailid.

ÜMBRUS

Loodus detailides, maja siseruum.

ASJAD

Deformatsioon (nt kubism, ekspressionism) mõju suurendamiseks.

INIMENE

Mitu figuuri suhtlemas, käed.

GEOMEETRIA

Arhitektoonika. Moodulsüsteemid.

Disain ja keskkond

Disaini liigid.

Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus. Eesti disainerite ja arhitektide looming.

Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.

MÄRK

Mäng sümbolitega, logo.

KIRI

Pidulik kiri (nt kalligraafia).

Meedia ja kommunikatsioon

Infootsing erinevatest teabeallikatest.

Originaal, koopia, reproduktsioon.

Autorikaitse.

Ruumilisus ja ruumilisuse illusioon (3-D efekt, stereonägemine jms).

Kunstikultuur

Kaasaegse kunsti suunad ja teemad.

Kunstiga seotud elukutsed.

Muuseumide, näituste ja/või kunstisündmuste külastamine ja arutelud, kunstiterminoloogia kasutamine.

Kunsti liigid.

Erinevate kultuuride tuntumate teoste näiteid.

Kunst kui ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldaja.

EESTI JA MAAILM

Protsessuaalne kunst, kunstide süntees – tänapäev.

RAHVAKUNST

Rahvuslik ja rahvalik.

Materjalid, tehnikad

Uurimuslikud ja loovad ülesanded, individuaalsed ja rühmatööd.

Tulemuse esitlemine.

Ideest ja eesmärgist lähtuvalt materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine.

MAAL

Guašmaal, akvarell, graffiti. (õlimaali ja selle tehnikate tutvustamine)

SKULPTUUR

Materjali valik lähtuvalt teemast ja soovist.

GRAAFIKA

Graafika + kollaaž jt segatehnikad.

Õpitulemus

9. klassi lõpetaja:

- 1) teab Eesti ja maailma kunsti- ja kultuuriobjekte ning kunstnikke, teadvustab kunsti rolli ühiskonnas; seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 2) analüüsib eri ajastute kunstiteoseid nii näitusel kui klassiruumis, mõistab nüüdiskunsti nähtuste laia teemade ringi ning väljendusvahendite mitmekesisust;
- 3) visandab, kavandab ja maketeerib loovülesandeid lahendades, otsib ja arendab erinevaid lahendusvariante ning isikupäraseid teostusvõimalusi;
- 4) rakendab loomisel, uurimisel ja kunsti ning visuaalkultuuri tarbimisel infokommunikatsiooni vahendeid;
- 5) esitleb enda loovtööde tulemusi ja põhjendab valikuid, tõlgendab kaaslaste loovtöid;
- 6) leiab teadlikult traditsioonilisi või uusi meediume kasutades erinevaid lahendusi, kuidas väljendada oma mõtteid ja teadmisi, kasutab sihipäraselt tasapinnalise, ruumilise ja ajalise loomingu väljendusvahendeid ning kompositsiooni põhimõtteid;
- 7) analüüsib ruumilist keskkonda ja disainiobjekte eesmärgipärasuse, uuenduslikkuse, ökoloogilisuse, esteetilisuse ja eetilise seisukohast, mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ning parem lahendus;
- 8) arutleb visuaalkultuuri avaldumisvormide, sümbolite ja kultuuriliste märkide üle, hindab virtuaalset keskkonda eetilise ja turvalisuse seisukohast.

MUUSIKAÕPETUSE AINEKAVA

Põhikooli muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- tunneb rõõmu muusikast ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- tunneb erinevaid pille;
- väärtustab muusikat ja muusikategevust igapäevaelu rikastajana;
- teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb edasikandmises.

Hindamine

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, muusikalist silmaringi, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel, et tunnustada õpilase panust ja ettevõtlikkust.

Õpitulemusi hinnatakse suuliste, sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Hindamine liigitub kujundavaks ja kokkuvõtvaks hindamiseks. I klassi õpilaste õpitulemust hinnatakse suuliste ja sõnaliste hinnetega.

Kujundav hindamine

- jälgib õpilase arengut;
- keskendub protsessile;
- aitab eesmäärke seada.

Analüüsitakse õpilaste teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse õpilasele tagasisidet õppimise tulemuslikkuse kohta, motiveeritakse ja suunatakse õpilasi edasisel õppimisel ja kavandatakse järgnevad eesmärgid.

Kokkuvõttev hindamine

- teeb kokkuvõtte õpilase arengust;
- keskendub lõpptulemusele;
- on aluseks õppe edasisele kavandamisele.

Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestrihinneteks ja aastahinneteks. Koondhinded esitatakse viie palli süsteemis.

Hinne	Kirjeldus
5	Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt väga heal tasemel, veatult.
4	Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt heal tasemel, esineb väiksemaid eksimusi (nt meloodias, rütmikas, dünaamikas, stiilis vm).
3	Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt rahuldaval tasemel, esineb puudusi ja vigu (nt meloodias, rütmikas, dünaamikas, stiilis vm).
2	Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel mitterahuldaval tasemel, esineb olulisi puudusi ja vigu.
1	Õpilane pole täitnud ühtegi õpitulemust.

I klass

1. Õpitulemused

I klassi lõpetaja:

- 1) **laulab** loomuliku kehahoiu ja hingamisega üksi ja rühmas;
- 2) **laulab** eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid;
- 3) **mõistab** lauldes muusika sisu ning meeleolu;
- 4) **oskab** laulda peast EV hümnid;
- 5) **kasutab** keha-, rütmi- ja plaadpille lihtsamates kaasmängudes ja/või *ostinatodes*;
- 6) **tantsib** eesti laulu- ja ringmänge;
- 7) **mõistab** allolevate oskussõnade tähendust ja **kasutab** neid praktikas:

Lõpumärk, kordusmärk, noot, refrään, helilooja, luuletaja, pulss, kõlapikkus, rütm, paus, regilaul, helikõrgus, käemärk, astmenimi, noodijoonestik, vaikselt, valjult, valjenedes, vaibudes, rõhumärk, meetrum, takt, taktijoon, taktimõõt, dirigent.

- 8) **kirjeldab** kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil ning **kasutab** arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

2. Õppesisu

Tunnijaotus

2 tundi õppenädalas, kokku 70 õppetundi õppeaastas. Muusikatunnid toimuvad muusikaklassis. Osaliselt võib tunde pidada ka võimlas, õues või arvutiklassis.

1. klassi muusikaõpetuses on kesksel kohal **laulmine** ja **pillimäng**.
 - lauldakse ühehäälselt nii *a cappella* kui saatega. Nii rajatakse alus muusikatraditsioonide säilimisele ja edasikandmisele.
 - Pillimängus omandatakse erinevate rütmi- (sh kehapilli) ja plaadpillide mänguvõtted.
 - Olulisel kohal on muusikaline liikumine: laulumängud, muusikapala karakteri väljendamine liikumise kaudu, rahvatantsud.
 - Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, st omaloomingu kaudu.
 - Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeleolu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu.

- Kõigis muusikalistest tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, s.o muusikalist kirjaoskust, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu.
- Õpilaste esinemisoskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses.
- Õpilaste mitmekülgse kuulamiskogemuse saavutamiseks, kontserdikultuuri kujundamiseks ning silmaringi avardamiseks võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli.
- Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ja eripära.

3. Õppetegevused

- ühehäälneline laulmine (üksik/ühislaulmine, *a capella*/saatega)
- pillimäng (keha-, rütmi- ja plaatpillid)
- omalooming
- muusika kuulamine
- muusikalise kirjaoskuse arendamine
- muusikaliste mõistetega tutvumine
- kuulatud muusikapalade iseloomustamine
- muusikapala meeleolu väljendamine liikumise kaudu
- muusikapala meeleolu väljendamine käelise tegevuse (nt joonistamine) kaudu
- esinemisjulguse ja oskuse arendamine – esinemine koolis ja väljaspool kooli
- õppekäigid, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine ja käitumisreeglite tundmaõppimine.

II klass

1. Õpitulemused

II klassi lõpetaja:

- 1) **laulab** loomuliku kehahoiu ja hingamisega üksik ja rühmas;
- 2) **laulab** eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid; tunneb erinevaid laulude pähe õppimise viise ja oskab enda jaoks valida sobivaimat;
- 3) **mõistab** lauldes muusika sisu ning meeleolu;
- 4) **oskab** laulda peast EV hümnid ning oskab nimetada autoreid;

- 5) **kasutab** keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või *ostinatodes*;
- 6) **tantsib** eesti laulu- ja ringmänge;
- 7) **kasutab** omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 8) **seostab** muusikapala selle autoriga;
- 9) **on tutvunud** kuuldeliselt ja visuaalselt eesti rahvalaulu ja rahvapillidega;
- 10) **mõistab** allolevate oskussõnade tähendust ja **kasutab** neid praktikas:
 Lõpumärk, kordusmärk, noot, refrään, helilooja, luuletaja, sõnade autor, pulss, kõlapikkus, rütm, paus, regilaul, helikõrgus, käemärk, astmenimi, noodijoonestik, vaikselt, valjult, valjenedes, vaibudes, rõhumärk, meetrum, takt, taktijoon, taktimõõt, dirigent, **fermaat, pidekaar, ostinato, rahvapillid, kaanon, 2- ja 3- osaline taktimõõt, tempo, koor, kooriliigid, JO-võti, viiulivõti, rahvalaul.**
- 11) **kirjeldab** kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil ning **kasutab** arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

2. Õppesisu

Tunnijaotus

2 tundi õppenädalas, kokku 70 õppetundi õppeaastas. Muusikatunnid toimuvad muusikaklassis. Osaliselt võib tunde pidada ka võimlas, õues või arvutiklassis.

2. klassi muusikaõpetuses on kesksel kohal **laulmine** ja **pillimäng**.

- Lauldakse ühehäälselt nii *a cappella* kui saatega. Kahehäälselt lauldakse koolikooris lihtsamaid laule.
- Arutletakse rahvatraditsioonide teemadel, õpitakse tundma rahvapille ja kombeid, eri rahvaste rahvariideid ja laulupeo traditsioone, arutletakse laulupeo tähenduse üle.
- Pillimängus omandatakse erinevate rütmi- (sh kehapilli) ja plaatpillide mänguvõtted.
- Olulisel kohal on muusikaline liikumine: laulumängud, muusikapala karakteri väljendamine liikumise kaudu, rahvatantsud.
- Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, st omaloomingu kaudu.
- Luuakse lihtsamaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
- Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeleolu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu.
- Kõigis muusikalistest tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, s.o muusikalist kirjaoskust, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu.
- Õpilaste esinemisoskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises

tegevuses.

- Õpilaste mitmekülgse kuulamiskogemuse saavutamiseks, kontserdikultuuri kujundamiseks ning silmaringi avardamiseks võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli.
- Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ja eripära.

3. Õppetegevused

- ühe- ja kahehäälnelaulmine (üksis/grupis/ühislaulmine, *a capella*/saatega) ja **osalemine koolikooris**
- meloodia laulmine käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi
- pillimäng (keha-, rütmi- ja plaatpillid)
- omalooming
- kuulatud muusikapalade iseloomustamine muusika oskussõnavara kasutades ja muusikaloo tundmaõppimine
- muusikaline kirjaoskus
- muusikaliste mõistetega tutvumine
- kuulatud muusikapalade iseloomustamine
- muusikapala meeleolu väljendamine liikumise kaudu
- muusikapala meeleolu väljendamine käelise tegevuse (nt joonistamine) kaudu
- esinemisjulguse ja oskuse arendamine
- õppekäigid, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine ja käitumisreeglite tundmaõppimine.

III klass

1. Õpitulemused

III klassi lõpetaja:

- 1) **laulab** loomuliku kehahoiu ja hingamisega üksi ja rühmas;
- 2) **laulab** eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid; tunneb erinevaid laulude pähe õppimise viise ja oskab enda jaoks valida sobivaimat. Oskab õpitud laule seostada käsitletud teemadega;
- 3) **mõistab lauldes** muusika sisu ja meeleolu;

- 4) **oskab laulda peast** EV hümnid ning oskab nimetada autoreid;
- 5) **kasutab** keha-, rütmi- ja plaadpille kaasmängudes ja/või *ostinatodes*;
- 6) **tantsib** eesti laulu- ja ringmänge ja **tunneb** erinevaid seltskonnatantse;
- 7) **kasutab** omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 8) **seostab** muusikapala selle autoriga ning oskab nimetada kuulsaid heliloojaid nii Eesti kui ka maailma mastaabis;
- 9) **on tutvunud** kuuldeliselt ja visuaalselt eesti rahvalaulu ja rahvapillidega;
- 10) **mõistab** allolevate oskussõnade ja nimede tähendust ja **kasutab** neid praktikas:
Lõpumärk, kordusmärk, noot, refrään, helilooja, luuletaja, sõnade autor, pulss, kõlapikkus, rütm, paus, regilaul, helikõrgus, käemärk, astmenimi, noodijoonestik, vaikselt, valjult, valjenedes, vaibudes, rõhumärk, meetrum, takt, taktijoon, taktimõõt, dirigent, fermaat, *ostinato*, rahvapillid, kaanon, 2- ja 3-osaline taktimõõt, tempo, koor, kooriliigid, JO-võti, viiulivõti, rahvalaul, **improvisatsioon, marss, valss, labajalavalss, polka, mardi- ja kadrilaulud, Gustav Ernesaks, Miina Härma, Wolfgang Amadeus Mozart, Arvo Pärt, Johann Strauss Noorem, vokaal- ja instrumentaalmuusika, astmerida, dünaamika, forte, piano, crescendo, diminuendo, pianissimo, fortissimo, mezzo, lento, moderato, allegro, presto.**
- 11) **kirjeldab** kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil ning **kasutab** arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

2. Õppesisu

Tunnijaotus

2 tundi õppenädalas, kokku 70 õppetundi õppeaastas. Muusikatunnid toimuvad muusikaklassis. Osaliselt võib tunde pidada ka võimlas, õues või arvutiklassis.

3. klassi muusikaõpetuses on kesksel kohal **laulmine ja seltskonnatantsude tantsimine ning heliloojate tundmaõppimine.**

- Lauldakse ühehäälselt nii *a cappella* kui saatega. Kahehäälselt lauldakse koolikooris lihtsamaid laule.
- Õpitakse tundma nii Eesti kui ka maailma kuulsamaid ja tähtsamaid heliloojaid, tutvutakse nende loodud teostega.
- Olulisel kohal on muusikaline liikumine: seltskonnatantsude tantsimine, muusikapala karakteri väljendamine liikumise kaudu, rahvatantsud.
- Tutvutakse tähtsaimate itaaliakeelsete tempo- ja dünaamikaterminitega.
- Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse luuletuste, riimide, kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, st omaloomingu kaudu.

- Luuakse lihtsamaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
- Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeleolu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu.
- Kõigis muusikalistest tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, s.o muusikalist kirjaoskust, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu.
- Õpilaste esinemisoskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses.
- Õpilaste mitmekülgse kuulamiskogemuse saavutamiseks, kontserdikultuuri kujundamiseks ning silmaringi avardamiseks võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli.
- Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ja eripära.

3. **Õppetegevused**

- ühe- ja kahehäälnelaulmine (üksis/grupis/ühislaulmine, *a capella*/saatega) ja osalemine koolikooris
- meloodia laulmine käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi
- pillimäng (keha-, rütmi- ja plaatpillid)
- seltskonnatantsude tundmaõppimine
- omalooming
- kuulatud muusikapalade iseloomustamine muusika oskussõnavara kasutades ja muusikaloo tundmaõppimine
- Eesti ja maailmakuulsate heliloojate tundmaõppimine
- muusikalise kirjaoskuse arendamine
- muusikaliste mõistetega tutvumine
- kuulatud muusikapalade iseloomustamine
- muusikapala meeleolu väljendamine liikumise kaudu
- muusikapala meeleolu väljendamine käelise tegevuse (nt joonistamine) kaudu
- esinemisjulguse ja oskuse arendamine
- õppekäigid, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine ja käitumisreeglite tundmaõppimine.

IV klass

1. Õpitulemused

IV klassi lõpetaja:

- 1) **laulab** loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga üksi ja rühmas nii ühe- kui kahehäälselt;
- 2) **laulab** eakohaseid laule ja kaanoneid ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid. Väljendab enda isiklikku muusikalist maitset. Oskab õpitud laule seostada käsitletud teemadega;
- 3) **mõistab ja väljendab** lauldes ning pillimängus muusika sisu ja meeleolu;
- 4) **oskab laulda peast** EV hümnid ning oskab nimetada autoreid;
- 5) **kasutab** keha-, rütmi- ja plaadpille kaasmängudes ja/või *ostinatodes* ning väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu;
- 6) **kasutab** omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 7) **seostab** muusikapala selle autoriga ning oskab nimetada kuulsaid heliloojaid nii Eesti kui ka maailma mastaabis;
- 8) **mõistab ja oskab selgitada**, kuidas tekib hääl inimorganismis;
- 9) **mõistab ja oskab selgitada**, kuidas tekib heli erinevates pillides;
- 10) **tunneb** nii Eesti rahvapille kui klassikalisi orkestripille, eristab neid visuaalsel teel ja oskab jagada pillirühmadesse;
- 11) **mõistab** allolevate oskussõnade ja nimede tähendust ja **kasutab** neid praktikas:

Lõpumärk, kordusmärk, noot, refrään, helilooja, luuletaja, sõnade autor, pulss, kõlapikkus, rütm, paus, regilaul, helikõrgus, käemärk, astmenimi, noodijoonestik, vaikselt, valjult, valjenedes, vaibudes, rõhumärk, meetrum, takt, taktijoon, taktimõõt, dirigent, orkester, fermaat, *ostinato*, rahvapillid, kaanon, 2- ja 3-osaline taktimõõt, tempo, koor, kooriliigid, JO-võti, viiulivõti, rahvalaul, improvisatsioon, marss, valss, labajalavalss, polka, mardi- ja kadrilaulud, Gustav Ernesaks, Miina Härma, Wolfgang Amadeus Mozart, Arvo Pärt, Johann Strauss Noorem, vokaal- ja instrumentaalmuusika, astmerida, dünaamika, *forte*, *piano*, *crescendo*, *diminuendo*, *pianissimo*, *fortissimo*, *mezzo*, *lento*, *moderato*, *allegro*, *presto*, **4-osaline taktimõõt, kaheksandikpaus, hääl ja hääleliigid, hääle tekitamine, muusikainstrument, Johann Sebastian Bach, klahvpillid, keelpillid, löökpillid, vask- ja puupuhkpillid, Ludwig van Beethoven.**

- 12) **kirjeldab** kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil ning **kasutab** arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

2. Öppesisu

Tunnijaotus

2 tundi õppenädalas, kokku 70 õppetundi õppeaastas. Muusikatunnid toimuvad muusikaklassis. Osaliselt võib tunde pidada ka võimlas, õues või arvutiklassis.

4. klassi muusikaõpetuses on kesksel kohal **laulmine** ja **pillidega tutvumine**.

- Lauldakse ühehäälselt nii *a cappella* kui saatega. Kahehäälselt lauldakse koolikooris.
- Õpitakse tundma maailmakuulsaid heliloojaid ja instrumentaliste, tutvutakse nende loodud teostega.
- Olulisel kohal on Eesti rahvapillide ja klassikaliste orkestripillide tundmaõppimine. Selle juures püütakse pille ka ise mängida, et sisuliselt mõista, kuidas pillides heli tekib.
- Arutletakse hääle kui maailma vanima instrumendi tekitamise üle.
- Arutletakse pillide põlvnevuse ja arengutee üle.
- Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse luuletuste, riimide, kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, st omaloomingu kaudu.
- Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeleolu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu.
- Muusikalise kirjaoskuse arendamine.
- Õpilaste esinemisostkust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses.
- Et saada kuulamiskogemust, kujundada kontserdikultuuri ning avardada silmaringi, käiakse kontsertidel ja muusikaetendustel ning osaletakse erinevatel õppekäikudel.

3. Öppetegevused

- ühe- ja kahehäälnelaulmine (üksi/grupis/ühislaulmine, *a cappella*/saatega), osalemine koolikooris
- meloodia laulmine käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi
- pillimänguoskuse arendamine ja rakendamine erinevates pillikoosseisudes
- omalooming
- kuulatud muusikapalade iseloomustamine nii omadussõnu kui muusika oskussõnavara kasutades ja muusikaloo tundmaõppimine

- maailmakuulsate heliloojate ja instrumentalistide tundmaõppimine
- muusikalise kirjaoskuse arendamine
- muusikaliste mõistetega tutvumine
- muusikapala meeleolu väljendamine liikumise kaudu
- muusikapala meeleolu väljendamine käelise tegevuse (nt joonistamine) kaudu
- esinemisjulguse ja oskuse arendamine
- muusikapala meeleolu väljendamine oskussõnade kaudu
- õppekäigid, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine ja käitumisreeglite tundmaõppimine.

V klass

1. Õpitulemused

V klassi lõpetaja:

- 1) **laulab** loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga üksi ja rühmas nii ühe- kui kahehäälselt;
- 2) **laulab** eakohaseid laule ja kaanoneid ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid. Väljendab enda isiklikku muusikalist maitset. Oskab õpitud laule seostada käsitletud teemadega;
- 3) **mõistab ja väljendab lauldes ning pillimängus** muusika sisu ning meeleolu;
- 4) **oskab laulda peast** EV hümnid ning nimetada autoreid (ka kirjalikul viisil);
- 5) **kasutab** keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või *ostinatodes* ning väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu;
- 6) **mõistab** helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes ning **suudab** nooditekstist välja lugeda informatsiooni nii visuaalsel kui kuuldelisel teel;
- 7) **teadvustab** ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonnasse;
- 8) **oskab** infotehnoloogiamaailmas leida kasulikke rakendusi muusika terminoloogia õppimiseks;
- 9) **mõistab** allolevate oskussõnade ja nimede tähendust ja **kasutab** neid praktikas:

Lõpumärk, kordusmärk, noot, refrään, helilooja, luuletaja, sõnade autor, pulss, kõlapikkus, rütm, paus,

regilaul, helikõrgus, käemärk, astmenimi, noodijoonestik, vaikselt, valjult, valjenedes, vaibudes, rõhumärk, meetrum, takt, taktijoon, taktimõõt, dirigent, orkester, fermaat, *ostinato*, rahvapillid, kaanon, 2- ja 3- osaline taktimõõt, tempo, koor, kooriliigid, JO-võti, viulivõti, rahvalaul, improvisatsioon, marss, valss, labajalavalss, polka, mardi-ja kadrilaulud, Gustav Ernesaks, Miina Härma, Wolfgang Amadeus Mozart, Arvo Pärt, Johann Strauss Noorem, vokaal-ja instrumentaalmuusika, astmerida, dünaamika, *forte*, *piano*, *crescendo*, *diminuendo*, *pianissimo*, *fortissimo*, *mezzo*, *lento*, *moderato*, *allegro*, *presto*, 4-osaline taktimõõt, kaheksandikpaus, hää ja hääleliigid, hääle tekitamine, muusikainstrument, Johann Sebastian Bach, klahvpillid, keelpillid, löökpillid, vask- ja puupuhkpillid, Ludwig van Beethoven, **muusika väljendusvahendid, kaheksandiktaktimõõt, rütmipüramiid, sidekaar, meloodia, helistik, helirida, duur, moll, kõrgendusmärk, madaldusmärk, dekaar, harmoonia, lastemuusikal, tähtnimed, klaviatuur, helilaad, helistikumärgid, bassivõti.**

10) **kirjeldab** kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil ning **kasutab** arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

2. Õppesisu

Tunnijaotus

1 tund õppenädalas, kokku 35 õppetundi õppeaastas. Muusikatunnid toimuvad muusikaklassis. Osaliselt võib tunde pidada ka võimlas, õues või arvutiklassis.

5. klassi muusikaõpetuses on kesksel kohal **vokaalsete võimete ja noteerimisoskuste arendamine.**

- Lauldakse ühehäälselt nii *a cappella* kui saatega. Kahehäälselt lauldakse muusikaringis.
- Õpitakse tundma uusi notatsioonivõtteid ja -märke.
- Olulisel kohal on muusikapalade kuulamine ja selle seostamine teose noodiga.
- Õpitakse põhjalikumalt tundma noote ja rütme.
- Püütakse omavahel seostada noodijoonestikku ja klaveri klaviatuuri.
- Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse luuletuste, riimide, kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, st omaloomingu kaudu.
- Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeolu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu.
- Muusikalise kirjaoskuse arendamine.
- Õpilaste esinemisostkust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses.
- Õpilaste mitmekülgse kuulamiskogemuse saavutamiseks, kontserdikultuuri kujundamiseks

ning silmaringi avardamiseks võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli. Õpitakse kuulnud ja nähtut väljendama kirjalikul teel.

3. Õppetegevused

- ühe- ja kahehäälnelaulmine (üksis/grupis/ühislaulmine, *a capella*/saatega), osalemine muusikaringis
- lauluhääle arendamine
- meloodia laulmine, astmetrepi ja noodipildi järgi
- pillimänguoskuse arendamine ja rakendamine erinevates pillikoosseisudes
- omalooming
- kuulatud muusikapalade iseloomustamine nii omadussõnu kui muusika oskussõnavara kasutades ja muusikaloo tundmaõppimine
- muusikalise kirjaoskuse arendamine
- muusikaliste mõistetega tutvumine
- muusikapala meeleolu väljendamine liikumise kaudu;
- muusikapala meeleolu väljendamine käelise tegevuse (nt joonistamine) kaudu
- esinemisjulguse ja oskuse arendamine
- muusikapala meeleolu väljendamine oskussõnade kaudu
- muusikapala meeleolu mõjutamine notatsioonimärkide kaudu
- õppekäigud, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine ja käitumisreeglite tundmaõppimine.

VI klass

1. Õpitulemused

VI klassi lõpetaja:

- 1) **laulab** loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga üksi ja rühmas nii ühe- kui kahehäälselt;
- 2) **laulab** eakohaseid laule ja kaanoneid ning tunnetab, teadvustab ja arendab muusitseerimise kaudu oma võimeid. Väljendab enda isiklikku muusikalist maitset. Oskab ka varemalt õpitud laule seostada uute õpitavate teemadega;

- 3) **mõistab ja väljendab lauldes ning pilli mängides** muusika sisu ja meeleolu;
- 4) **oskab** laulda peast EV hümnid ja on tutvunud ka naaberriikide rahvushümnidega;
- 5) **kasutab** keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või *ostinatodes* ning väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu;
- 6) **suudab** nooditekstist välja lugeda ja kuulda informatsiooni nii visuaalsel kui kuuldelisel teel;
- 7) **teadvustab** ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda;
- 8) **väljendab** enda isiklikku muusikalist maitset ja oskab oma eelistusi põhjendada, selgitada;
- 9) **laulab ja tunneb** ka teiste rahvaste laule ning oskab neid kirjeldada ja objektiivselt oma arvamust väljendada
- 10) **on tutvunud** naaberriikide muusika ja tähtsaimate heliloojatega, seostab õpitud riigi muusikamaastikku tema geograafilise asukoha, kommete, traditsioonidega, keelega;
- 11) **oskab** infotehnoloogia maailmas leida kasulikke rakendusi muusika terminoloogia õppimiseks;
- 12) **mõistab** allolevate oskussõnade ja nimede tähendust ja **kasutab** neid praktikas:

Lõpumärk, kordusmärk, noot, refrään, helilooja, luuletaja, sõnade autor, pulss, kõlapikkus, rütm, paus, regilaul, helikõrgus, käemärk, astmenimi, noodijoonestik, vaikselt, valjult, valjenedes, vaibudes, rõhumärk, meetrum, takt, taktijoon, taktimõõt, dirigent, orkester, fermaat, *ostinato*, rahvapillid, kaanon, 2- ja 3-osaline taktimõõt, tempo, koor, kooriliigid, JO-võti, viiulivõti, rahvalaul, improvisatsioon, marss, valss, labajalavalss, polka, mardi- ja kadrilaulud, Gustav Ernesaks, Miina Härma, Wolfgang Amadeus Mozart, Arvo Pärt, Johann Strauss Noorem, vokaal- ja instrumentaalmuusika, astmerida, dünaamika, *forte*, *piano*, *crescendo*, *diminuendo*, *pianissimo*, *fortissimo*, *mezzo*, *lento*, *moderato*, *allegro*, *presto*, 4-osaline taktimõõt, kaheksandikpaus, hääli ja hääleliigid, hääle tekitamine, muusikainstrument, Johann Sebastian Bach, klahvpillid, keelpillid, löökpillid, vask- ja puupuhkpillid, Ludwig van Beethoven, muusika väljendusvahendid, kaheksandiktaktimõõt, rütmipüramiid, sidekaar, meloodia, helistik, helirida, duur, moll, kõrgendusmärk, madaldusmärk, dekaar, harmoonia, lastemuusikal, tähtnimed, klaviatuur, helilaad, helistikmärgid, bassivõti, **Nikolai Rimski-Korsakov, Pjotr Tšaikovski, Modest Mussorgski, Fryderyk Chopin, Ferenc Liszt, saksa ja austria muusika, Georg Friedrich Händel, Johannes Brahms, Felix Mendelssohn, slaavi muusika, brittide muusika, iiri muusika, taani muusika, skandinaavia muusika, Eduard Grieg, Jean Sibelius, saamid, Eesti naaberriikide muusika, rahvuslik ärkamisaeg, Heino**

Eller, I üldlaulupidu, *adagio, largo, andante, allegretto, prestissimo, accelerando, ritenuto*, metronoom, J. N. Mälzel.

- 13) **kirjeldab** kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil ning **kasutab** arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

2. Õppesisu

Tunnijaotus

1 tund õppenädalas, kokku 35 õppetundi õppeaastas. Muusikatunnid toimuvad muusikaklassis. Osaliselt võib tunde pidada ka võimlas, õues või arvutiklassis.

6. klassi muusikaõpetuses on kesksel kohal õpilaste **vokaalsete võimete arendamine** ja **Euroopa riikide muusikamaastiku tundmaõppimine**.

- Lauldakse ühehäälselt nii *a cappella* kui saatega, võimalusel ka võõrkeeltes. Kahehäälselt lauldakse muusikaringis.
- Õpitakse tundma Euroopa rahvaste ja riikide muusikat ning arutletakse nende rahvaste ja riikide kommete, usundite, traditsioonide, keele jms üle, et kujundada objektiivset hoiakut.
- Rikastatakse eelnevates klassides õpitud itaaliakeelsete tempo- ja dünaamikaterminite varamut.
- Tutvutakse klassikutega.
- Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse luuletuste, riimide, kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, st omaloomingu kaudu.
- Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeleolu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu, seostama neid helilooja elulooga.
- Muusikalise kirjaoskuse arendamine.
- Õpilaste esinemisoskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses.
- Õpilaste mitmekülgse kuulamiskogemuse saavutamiseks, kontserdikultuuri kujundamiseks ning silmaringi avardamiseks võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli. Õpitakse kuuldut ja nähtut väljendama kirjalikul teel.

3. Õppetegevused

- ühe- ja kahehäälnelaulmine (üksis/grupis/ühislaulmine, *a capella*/saatega), osalemine muusikaringis
- laulmine võõrkeeltes
- klassis lauldava repertuaari valimisel osalemine, oma valikute põhjendamine
- meloodia laulmine, astmetrepi ja noodipildi ning relatiivsete helikõrguste (astmete) järgi
- pillimänguoskuse arendamine ja rakendamine erinevates pillikoosseisudes
- omalooming
- kuulatud muusikapalade iseloomustamine nii omadussõnu kui muusika oskussõnavara kasutades
- muusikaloo ja maailmakuulsate heliloojate tundmaõppimine
- naaberriikide ja Euroopa riikide muusika tundmaõppimine
- naaberriikide ja Euroopa riikide muusikamaastiku seostamine antud riigi geograafilise asendi, usu, kommete ja traditsioonidega
- erinevate muusikapalade meeleolu väljendamine liikumise kaudu
- objektiivse suhtumise kujundamine teiste rahvaste muusikasse
- õpilase isikliku muusikavaramu e *playlisti* rikastamine
- muusikapala meeleolu väljendamine käelise tegevuse (nt joonistamine) kaudu
- esinemisjulguse ja oskuse arendamine
- muusikapala meeleolu väljendamine oskussõnade kaudu
- muusikapala meeleolu mõjutamine notatsioonimärkide kaudu
- õppekäigud, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine ja käitumisreeglite tundmaõppimine.

VII klass

1. Õpitulemused

VII klassi lõpetaja:

- 1) **laulab** loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning **emotsionaalselt** üksi ja rühmas nii ühe- kui kahehäälselt;
- 2) **laulab** eakohaseid laule ning teiste rahvaste laule. Tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid. Väljendab enda isiklikku muusikalist

maitset. Oskab ka varemalt õpitud laule seostada uute õpitavate teemadega;

- 3) **väljendab** enda isiklikku muusikalist maitset ja oskab oma eelistusi põhjendada, selgitada, jagab oma eelistusi teistega ning on võimeline sel teemal arutlema;
- 4) **oskab** laulda peast EV hümnid, nimetada autoreid; on tutvunud teiste tähtsaimate isamaaliste teostega;
- 5) **suudab** korrektselt noteerida laule, rütmiharjutusi jms;
- 6) **suudab** nooditekstist välja lugeda ja kuulda informatsiooni nii visuaalsel kui kuuldelisel teel ning seda analüüsida;
- 7) **teadvustab** ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonnasse;
- 8) **on tutvunud** maailma rahvaste ja kultuuride muusikaga, seostab õpitud rahva või riigi muusikamaastikku riigi geograafilise asukoha, kommete, traditsioonidega, keelega;
- 9) **tunneb** klassikalisi orkestripille, eristab neid nii kuuldelisel kui ka visuaalsel teel ja oskab jagada pillirühmadesse;
- 10) **mõistab ja oskab** selgitada, kõikide orkestripillide helitekitamissüsteeme;
- 11) **oskab** infotehnoloogia maailmas leida kasulikke rakendusi muusika terminoloogia õppimiseks;
- 12) **mõistab** allolevate oskussõnade ja nimede tähendust ja **kasutab** neid praktikas:

Lõpumärk, kordusmärk, noot, refrään, helilooja, luuletaja, sõnade autor, pulss, kõlapikkus, rütm, paus, regilaul, helikõrgus, käemärk, astmenimi, noodijoonestik, vaikselt, valjult, valjenedes, vaibudes, rõhumärk, meetrum, takt, taktijoon, taktimõõt, dirigent, orkester, fermaat, *ostinato*, rahvapillid, kaanon, 2- ja 3-osaline taktimõõt, tempo, koor, kooriliigid, JO-võti, viulivõti, rahvalaul, improvisatsioon, marss, valss, labajalavalss, polka, mardi- ja kadrilaulud, Gustav Ernesaks, Miina Härma, Wolfgang Amadeus Mozart, Arvo Pärt, Johann Strauss Noorem, vokaal- ja instrumentaalmuusika, astmerida, dünaamika, *forte*, *piano*, *crescendo*, *diminuendo*, *pianissimo*, *fortissimo*, *mezzo*, *lento*, *moderato*, *allegro*, *presto*, 4-osaline taktimõõt, kaheksandikpaus, hääli ja hääleliigid, hääle tekitamine, muusikainstrument, Johann Sebastian Bach, klahvpillid, keelpillid, löökpillid, vask- ja puupuhkpillid, Ludwig van Beethoven, muusika väljendusvahendid, kaheksandiktaktimõõt, rütmipüramiid, sidekaar, meloodia, helistik, helirida, duur, moll, kõrgendusmärk, madaldusmärk, dekaar, harmoonia, lastemuusikal, tähtnimed, klaviatuur, helilaad, helistikumärgid, bassivõti, Nikolai Rimski-Korsakov, Pjotr Tšaikovski, Modest Mussorgski, Fryderyk Chopin, Ferenc Liszt, saksa ja austria muusika, Georg Friedrich Händel, Johannes Brahms, Felix Mendelssohn, slaavi muusika, brittide muusika, iiri muusika, taani muusika, skandinaavia muusika, Eduard Grieg, Jean Sibelius, saamid, Eesti naaberriikide muusika, rahvuslik ärkamisaeg, Heino Eller, I üldlaulupidu,

adagio, largo, andante, allegretto, prestissimo, accelerando, ritenuto, metronoom, J. N. Mälzel, **maailma rahvaste muusika, traditsioon, huulik, heliallikas, tämber, heli, ultraheli, infraheli, kammerton, heli omadused, müra, valulävi, klapisüsteem, aukhuulik, kausshuulik, lesthuulik, sordiin, kõlalehter.**

13) **kirjeldab** kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil ning **kasutab** arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

2. Õppesisu

Tunnijaotus

1 tund õppenädalas, kokku 35 õppetundi õppeaastas. Muusikatunnid toimuvad muusikaklassis. Osaliselt võib tunde pidada ka võimlas, õues või arvutiklassis.

7. klassi muusikaõpetuses on kesksel kohal õpilaste **vokaalsete võimete arendamine** ja **maailma rahvaste ja riikide muusika tundmaõppimine**.

- Lauldakse ühehäälselt nii *a cappella* kui saatega, võimalusel ka võõrkeeltes. Kahehäälselt lauldakse muusikaringis.
- Õpitakse tundma maailma rahvaste ja riikide muusikat ning arutletakse nende rahvaste ja riikide kommete, usundite, traditsioonide, keele jms üle, et kujundada objektiivset hoiakut.
- Tutvutakse lähemalt, sisulisemalt, nii praktiliselt kui teoreetiliselt kõikide orkestri pillide, nende helivõimaluste ning ehitusega.
- Kuuldeline analüüs – püütakse orkestri pille ära tunda kuuldelistel teel.
- Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse luuletuste, riimide, kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, st omaloomingu kaudu.
- Muusikalise kirjaoskuse arendamine.
- Õpilaste esinemisostkust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses.
- Õpilaste mitmekülgse kuulamiskogemuse saavutamiseks, kontserdikultuuri kujundamiseks ning silmaringi avardamiseks võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli. Õpitakse kuuldot ja nähtut väljendama kirjalikul ja akadeemilisemal teel.

3. Õppetegevused

- ühe- ja kahehäälnelaulmine (üksigrupis/ühislaulmine, *a capella*/saatega), osalemine muusikaringis
- laulmine võõrkeeltes
- isiklike, põhjendatud sisukohtade avaldamine muusika kuulamisel, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale
- muusika meeleolu, stiili ja vormi väljendamine liikumise kaudu lähtuvalt kujutlusvõimest
- loominguliste ideede teostamiseks sobivate muusika väljendusvahendite leidmine ja kasutamine
- pillimänguoskuse rakendamine üksi ja koos muusikaseerides
- õpitud pillide kuuldeline eristamine ja äratundmine
- maailma riikide ja rahvaste muusika tundmaõppimine, muusikamaastiku seostamine antud riigi/rahva geograafilise asendi, usu, kommete ja traditsioonidega
- objektiivse suhtumise kujundamine teiste rahvaste muusikasse
- õpilase isikliku muusikavaramu e *playlisti* rikastamine
- esinemisjulguse ja oskuse arendamine
- õppekäigud, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine ja käitumisreeglite tundmaõppimine.

VIII klass

1. Õpitulemused

VIII klassi lõpetaja:

- 1) **laulab** loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning **emotsionaalselt** üksi ja rühmas nii ühe- kui kahehäälselt;
- 2) **laulab** eakohaseid laule ning teiste rahvaste laule. Tunnetab, teadvustab ja arendab muusikaseerimise kaudu oma võimeid. Väljendab enda isiklikku muusikalist maitset. Oskab ka varemalt õpitud laule seostada uute õpitavate teemadega;
- 3) **väljendab** enda isiklikku muusikalist maitset ja oskab oma eelistusi põhjendada, selgitada, jagab oma eelistusi teistega ning on võimeline sel teemal arutlema;
- 4) **oskab** laulda peast EV hümnid, nimetada autoreid; on tutvunud teiste tähtsaimate isamaaliste teostega;

- 5) **suudab** korrektselt noteerida laule, rütmiharjutusi jms;
- 6) **suudab** nooditekstist välja lugeda ja kuulda informatsiooni nii visuaalsel kui kuuldelisel teel ning seda analüüsida;
- 7) **teadvustab** ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda;
- 8) **laulab ja tunneb** maailma rahvaste muusikat ning oskab neid kirjeldada ja objektiivselt oma arvamust väljendada ning omavahel võrrelda;
- 9) **on tutvunud** XX saj tähtsaimate muusikastiilidega ning mõistab nende üksteisest põlvnemist, oskab nende teket seostada ajalooaga; **on tutvunud** XX saj mõjukaimate muusikategelastega
- 10) **on võimeline** eri muusikastiilidel vahet tegema;
- 11) **oskab** infotehnoloogia maailmas leida kasulikke rakendusi e äppe muusika terminoloogia õppimiseks või muusika loomiseks vm.
- 12) **mõistab** allolevate oskussõnade ja nimede tähendust ja **kasutab** neid praktikas:

Lõpumärk, kordusmärk, noot, refrään, helilooja, luuletaja, sõnade autor, pulss, kõlapikkus, rütm, paus, regilaul, helikõrgus, käemärk, astmenimi, noodijoonestik, vaikselt, valjult, valjenedes, vaibudes, rõhumärk, meetrum, takt, taktijoon, taktimõõt, dirigent, orkester, fermaat, *ostinato*, rahvapillid, kaanon, 2- ja 3- osaline taktimõõt, tempo, koor, kooriliigid, JO-võti, viiulivõti, rahvalaul, improvisatsioon, marss, valss, labajalavalss, polka, mardi-ja kadrilaulud, Gustav Ernesaks, Miina Härma, Wolfgang Amadeus Mozart, Arvo Pärt, Johann Strauss Noorem, vokaal- ja instrumentaalmuusika, astmerida, dünaamika, *forte*, *piano*, *crescendo*, *diminuendo*, *pianissimo*, *fortissimo*, *mezzo*, *lento*, *moderato*, *allegro*, *presto*, 4-osaline taktimõõt, kaheksandikpaus, häääl ja hääleliigid, hääle tekitamine, muusikainstrument, Johann Sebastian Bach, klahvpillid, keelpillid, löökpillid, vask- ja puupuhkpillid, Ludwig van Beethoven, muusika väljendusvahendid, kaheksandiktaktimõõt, rütmipüramiid, sidekaar, meloodia, helistik, helirida, duur, moll, kõrgendusmärk, madaldusmärk, dekaar, harmoonia, lastemuusikal, tähtnimed, klaviatuur, helilaad, helistikumärgid, bassivõti, Nikolai Rimski-Korsakov, Pjotr Tšaikovski, Modest Mussorgski, Fryderyk Chopin, Ferenc Liszt, saksa ja austria muusika, Georg Friedrich Händel, Johannes Brahms, Felix Mendellsohn, slaavi muusika, brittide muusika, iiri muusika, taani muusika, skandinaavia muusika, Eduard Grieg, Jean Sibelius, saamid, Eesti naaberriikide muusika, rahvuslik ärkamisaeg, Heino Eller, I üldlaulupidu, *adagio*, *largo*, *andante*, *allegretto*, *prestissimo*, *accelerando*, *ritenuto*, metronoom, J. N. Mälzel, maailma rahvaste muusika, traditsioon, huulik, heliallikas, tämber, heli, ultraheli, infraheli, kammertoon, heli omadused, müra, valulävi, klapisüsteem, aukhuulik, kausshuulik, lesthuulik, sordiin, kõlalehter, **elektrofonid**, **muusikatööstus**, **Tin Pal Alley**, **XX saj muusika stiilid**, **kantri**, **rock`n`roll**, **popmuusika**, **folk rock**, **soul**, **funk**, **heavy rock**, **progressiivne rock**, **jazz rock**, **jazz fusion**, **disko**, **punk rock**, **grunge**, **hiphop**, **elektrooniline popmuusika**, **superstaar**, **Eesti popmuusika**, **žanr**, **retsensioon**.

- 13) **kirjeldab ja analüüsib** kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta

arvamust ja kirjalikul teel **retsensiooni e kuulamismulje** näol, **kasutades** muusikalist oskussõnavara.

2. Õppesisu

Tunnijaotus

1 tund õppenädalas, kokku 35 õppetundi õppeaastas. Muusikatunnid toimuvad muusikaklassis. Osaliselt võib tunde pidada ka võimlas, õues või arvutiklassis.

8. klassi muusikaõpetuses on kesksel kohal õpilaste **vokaalsete võimete arendamine** ja **XX saj muusikastiilidega tutvumine**.

- Lauldakse ühehäälselt nii *a cappella* kui saatega, võimalusel ka võõrkeeltes. Kahehäälselt lauldakse muusikaringis.
- Õpitakse tundma maailma rahvaste ja riikide muusikat ja tantse ning arutletakse nende rahvaste ja riikide kommete, usundite, traditsioonide, keele jms üle, et kujundada objektiivset hoiakut.
- Tutvutakse XX saj tähtsaimate muusikastiilidega. Õppimisel püütakse muusikastiilide arengut ja uute žanrite teket seostada kõikide teiste eluvaldkondadega (ajalugu, kirjandus, kunst jne).
- Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse luuletuste, riimide, kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, st omaloomingu kaudu.
- Muusikalise kirjaoskuse arendamine.
- Õpilaste esinemisuskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses.
- Õpilaste mitmekülgse kuulamiskogemuse saavutamiseks, kontserdikultuuri kujundamiseks ning silmaringi avardamiseks võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli. Õpitakse kuuldut ja nähtut väljendama kirjalikul teel retsensiooni e kuulamismulje näol.

3. Õppetegevused

- ühe- ja kahehäälnelaulmine (üksis/grupis/ühislaulmine, *a cappella*/saatega), osalemine muusikaringis;
- laulmine võõrkeeltes;
- laulurepertuaari valimisel osalemine, oma seisukohtade põhjendamine.

- isiklike, põhjendatud sisukohtade avaldamine muusika kuulamisel, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale;
- muusikastiilide tekkimise teemadel arutlemine, seostamine ajaloosündmustega ja tehnikamaailma arenguga;
- muusikastiilide võrdlemine ja eristamine;
- loominguliste ideede teostamiseks sobivate muusika väljendusvahendite leidmine ja kasutamine;
- pillimänguoskuse rakendamine üksi ja koos musitseerides;
- maailma riikide ja rahvaste muusika ja tantsude tundmaõppimine, muusikamaastiku seostamine antud riigi/rahva geograafilise asendi, usu, kommete ja traditsioonidega.
- objektiivse suhtumise kujundamine teiste rahvaste muusikasse ja eri muusikastiilidesse;
- õpilase isikliku muusikavaramu e *playlisti* rikastamine;
- õpilase isikliku silmaringi avardamine;
- esinemisjulguse ja oskuse arendamine;
- õppekäigud, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine ja käitumisreeglite tundmaõppimine.

IX klass

1. Õpitulemused

IX klassi lõpetaja:

- 1) **laulab** loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning **emotsionaalselt** üksi ja rühmas nii ühe- kui kahehäälselt;
- 2) **omab** isiklikku muusikarepertuaari ja muusikaeelistusi;
- 3) **väljendab** enda isiklikku muusikalist maitset ja oskab oma eelistusi põhjendada, selgitada, jagab oma eelistusi teistega ning on võimeline sel teemal arutlema;
- 4) **oskab** laulda peast EV hümnid, nimetada autoreid; on tutvunud teiste tähtsaimate isamaaliste teostega;
- 5) **suudab** korrektselt noteerida laule, rütmiharjutusi jms;
- 6) **suudab** nooditekstist välja lugeda ja kuulda informatsiooni nii visuaalsel kui kuuldelsel teel ning seda analüüsida;
- 7) **teadvustab** ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt

infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda;

8) **on tutvunud** maailma rahvaste ja kultuuride muusikaga, seostab õpitud rahva või riigi muusikamaastikku riigi geograafilise asukoha, kommete, traditsioonidega, keelega jm;

9) **on tutvunud** XX saj tähtsaimate muusikastiilidega ning mõistab nende üksteisest põlvnemist, oskab nende teket seostada teiste elu valdkondadega; **on võimeline** eri muusikastiilidel vahet tegema ning omab isiklikke eelistusi;

10) **on tutvunud** XX saj mõjukaimate muusikategelastega ning oskab hinnata nende mõju muusikamaailmale;

11) **on võimeline kirjeldama** hääle tekkimise protsessi inimorganismis, seostades teemat oma teadmistega füüsikast, bioloogiast, anatoomiast, keemiast jm;

12) **kasutab** infotehnoloogia vahendeid muusikalistes tegevustes;

13) **mõistab** allolevate oskussõnade ja nimede tähendust ja **kasutab** neid praktikas:

Lõpumärk, kordusmärk, noot, refrään, helilooja, luuletaja, sõnade autor, pulss, kõlapikkus, rütm, paus, regilaul, helikõrgus, käemärk, astmenimi, noodijoonestik, vaikselt, valjult, valjenedes, vaibudes, rõhumärk, meetrum, takt, taktijoon, taktimõõt, dirigent, orkester, fermaat, *ostinato*, rahvapillid, kaanon, 2- ja 3- osaline taktimõõt, tempo, koor, kooriliigid, JO-võti, viiulivõti, rahvalaul, improvisatsioon, marss, valss, labajalavalss, polka, mardi-ja kadrilaulud, Gustav Ernesaks, Miina Härma, Wolfgang Amadeus Mozart, Arvo Pärt, Johann Strauss Noorem, vokaal-ja instrumentaalmuusika, astmerida, dünaamika, *forte*, *piano*, *crescendo*, *diminuendo*, *pianissimo*, *fortissimo*, *mezzo*, *lento*, *moderato*, *allegro*, *presto*, 4-osaline taktimõõt, kaheksandikpaus, hääli ja hääleliigid, hääle tekitamine, muusikainstrument, Johann Sebastian Bach, klavnpillid, keelpillid, löökpillid, vask- ja puupuhkpillid, Ludwig van Beethoven, muusika väljendusvahendid, kaheksandiktaktimõõt, rütmipüramiid, sidekaar, meloodia, helistik, helirida, duur, moll, kõrgendusmärk, madaldusmärk, dekaar, harmoonia, lastemuusikal, tähtnimed, klaviatuur, helilaad, helistikumärgid, bassivõti, Nikolai Rimski-Korsakov, Pjotr Tšaikovski, Modest Mussorgski, Fryderyk Chopin, Ferenc Liszt, saksa ja austria muusika, Georg Friedrich Händel, Johannes Brahms, Felix Mendellsohn, slaavi muusika, brittide muusika, iiri muusika, taani muusika, skandinaavia muusika, Eduard Grieg, Jean Sibelius, saamid, Eesti naaberriikide muusika, rahvuslik ärkamisaeg, Heino Eller, I üldlaulupidu, *adagio*, *largo*, *andante*, *allegretto*, *prestissimo*, *accelerando*, *ritenuto*, metronoom, J. N. Mälzel, maailma rahvaste muusika, traditsioon, huulik, heliallikas, tämber, heli, ultraheli, infraheli, kammerton, heli omadused, müra, valulävi, klapisüsteem, aukhuulik, kausshuulik, lesthuulik, sordiin, kõlalehter, elektrofonid, muusikatööstus, XX saj muusika stiilid, kantri, *rock`n`roll*, popmuusika, *folk rock*, *soul*, *funk*, *heavy rock*, progressiivne *rock*, *jazz rock*, *jazz fusion*, disko, *punk rock*, grunge, hiphop, elektrooniline popmuusika, superstaar, Eesti popmuusika, žanr, retsensioon, **muusika esitamise koosseisud**, **ansambel**, **muusikateater**, **ooper**, **operett**, **muusikal**, **ballett**, **jazz-muusika põhiomadused** ja **eelkäijad**, **filmimuusika**,

muusikateooria.

14) kirjeldab ja analüüsib kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust ja kirjalikul teel retsensiooni e kuulamismulje näol, kasutades muusikalist oskussõnavara.

2. Õppesisu

Tunnijaotus

1 tund õppenädalas, kokku 35 õppetundi õppeaastas. Muusikatunnid toimuvad muusikaklassis. Osaliselt võib tunde pidada ka võimlas, õues või arvutiklassis.

9. klassi muusikaõpetuses on kesksel kohal õpilaste **vokaalsete võimete arendamine** ja **üldise muusikalise silmaringi avardamine**.

- Lauldakse ühehäälselt nii *a cappella* kui saatega, võimalusel ka võõrkeeltes. Kahehäälselt lauldakse muusikaringis.
- Õpitakse tundma maailma rahvaste ja riikide muusikat ja tantse ning arutletakse nende rahvaste ja riikide kommete, usundite, traditsioonide, keele jms üle, et kujundada objektiivset hoiakut.
- Tutvutakse XX saj tähtsaimate muusikastiilidega. Õppimisel püütakse muusikastiilide arengut ja uute žanrite teket seostada kõikide teiste eluvaldkondadega (ajalugu, kirjandus, kunst jne).
- Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse luuletuste, riimide, kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, st omaloomingu kaudu.
- Muusikalise kirjaoskuse arendamine.
- Tutvutakse filmimuusika klassikaga.
- Tutvutakse muusikateatri klassikaga.
- Tutvutakse erinevate muusika esitamise koosseisudega.
- Õpilaste esinemisuskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses.
- Õpilaste mitmekülgse kuulamiskogemuse saavutamiseks, kontserdikultuuri kujundamiseks ning silmaringi avardamiseks võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli. Õpitakse kuuldut ja nähtut väljendama ja analüüsima kirjalikul teel retsensiooni e kuulamismulje näol.
- Muusikamaailmaga kursis olemiseks teostatakse muusikatunnis muusika- ja kultuuriteemalisi uudiseettekandeid.

3. Õppetegevused

- ühe- ja kahehäälneline laulmine (üksik/grupis/ühislaulmine, *a capella*/saatega), osalemine muusikaringis
- laulmine võõrkeeltes
- laulurepertuaari valimisel osalemine, oma seisukohtade põhjendamine
- isiklike, põhjendatud sisukohtade avaldamine muusika kuulamisel, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale
- muusikastiilide tekkimise teemadel arutlemine, seostamine ajaloosündmustega ja tehnikamaailma arenguga
- muusikastiilide võrdlemine ja eristamine
- loominguliste ideede teostamiseks sobivate muusika väljendusvahendite leidmine ja kasutamine
- pillimänguoskuse rakendamine üksik ja koos muusitseerides
- maailma riikide ja rahvaste muusika ja tantsude tundmaõppimine, muusikamaastiku seostamine antud riigi/rahva geograafilise asendi, usu, kommete ja traditsioonidega
- objektiivse suhtumise kujundamine teiste rahvaste muusikasse ja eri muusikastiilidesse
- õpilase isikliku muusikavaramu e *playlisti* rikastamine
- õpilase isikliku silmaringi avardamine
- esinemisjulguse ja oskuse arendamine
- õppekäigud, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine ja käitumisreeglite tundmaõppimine.